

udgjøre en overordentlig ringe Deel af Udgifterne til Plantningen — kunne gaae ud, og Ulykken har netop været, at der plantedes faaledes, at de gik ud. Det er først i den allerfjerneteste Tid, at Erfaringen har godtgjort, at Plantning paa disse Steder lader sig udføre med Nytte, saa at der derved først og fremmest kan tilveiebringes en Dæmpning af Sandflugten, som har Varighed, og dernæst maaskee tilveiebringes, om ikke Skov, saa dog ialtsalb en Trævært, som kan være til Nytte, og ikke blot til Glæde, paa de Steder, hvor man ikke let har Træer. Jeg kan derfor ikke troe Andet, end at det ærede Medlem, som omtalte denne Sag, vil holde fast ved den Beslutning, ikke at rokke ved den ikke store Løn, som der her er Tale om, idet jeg troer, at Pengene dertil ere meget vel anvendte. — Det ærede Medlem har gjort den Paastand gjældende, at Kommunerne ikke kunne gjøre nogen Udgift, naar der ikke derfor kan paavises en udtryffeligt Lovhjemmel; theoretisk er dette fuldkommen rigtigt, det er ogsaa efter min Mening en af de Ting, som man maa søge at realisere ved den nye Kommunallov, men det er nu ingen gjældende Ret og vilde for Diebliffet ikke kunne gjøres gjældende uden at fremkalde den største Forstyrrelse, thi i den kommunale Forvaltning findes der mangfoldige Ting Sted, som ingen anden Hjemmel have end ældre administrative Afgjørelser, og som paa ingen Maade kunne falde bort, blot fordi man opstiller et nyt Princip. Det nye Princip billiger jeg, forsaavidt det er en veiledende Regel ved Affattelsen af nye Kommunallove og nye Bestemmelser, men det kan ikke gjøres gjældende mod den bestaaende Tilstand. Forøvrigt kan jeg ikke sige, at den omhandlede Frihed bruges i stort Maal, idet Regjeringen stadigt paaseer, at Kommunerne ikke gjøre Udgifter, der ligge ganske udenfor deres deels bestemte, deels sædvansmæssigt ansatte Udgifter, uden speciel Tillæbelse, hvori der dog altid ligger en ikke ganske ringe Garantie. Der er kun et eneste Tilfælde, hvor man er afvegen derfra, nemlig ved extraordinære Udgifter i Anledning af Allerhøjeste Keiser; der har man luffet Dinene for den strenge Gjennemførelse; men ellers paasees det meget nøie, at en Kom-

munne, naar den er gaaet udenfor Udgifter af den nævnte Art, skal gjøre Rede derfor og faae Anerkjendelse deraf, som imidlertid bliver givet med stor Varsomhed. Jeg vilde faaledes ikke have fundet mig besøjet til at give mit Samtykke til at anvende Smaasummer til Fremme af Skytteforeningerne, hvis Rigsdagen ikke havde anerkjendt det som Noget, der havde offentlig Interesse og fortjente offentlig Fremme. Forøvrigt er det, der i saa Henseende er skeet, jo ganske konformt med hvad Rigsdagen altid ved slige Leiligheder har gjort gjældende, at den nemlig kun vil hde Noget, saafremt Vedkommende ogsaa hder Noget; og her er altsaa aabnet en meget vid Mark for Udgifter, som ikke kunne siges at have nogen Lovhjemmel; thi en Foranstaltning kan ikke siges at have Lovhjemmel, fordi vedkommende Kommune ogsaa vil hde Noget dertil; men ved at give et Bidrag under denne Form forudsætter dog Rigsdagen, at Amtsrådet eller Kommunen kan gjøre en saadan Udgift. Der er endelig talt om de 1,500 Rd., der forlanges som Bidrag til Afholdelsen af den danske Landmandsforsamling i Odense 1863 og de 1,000 Rd. til Udgifter ved Planlægning for Drainingsforetagender. Hvad den sidste Post angaaer, skal jeg bemærke, at det udtryffeligt staaer i Loven af 17de Januar 1859 om Jorbernes Afstivning, at Offentligheden under visse bestemte Forudsætninger skal hde Understøttelser til Tilveiebringelse af Planer; dette Tilfælde er imidlertid endnu ikke indtruffet, saa at de Penge, der have været opførte dertil, ikke ere blevne brugte, og Bestemmelsen altsaa endnu ikke har kostet Staten en eneste Skilling, men hvis det skulde møde, da skal Ministeriet skaffe Pengene tilveie. Det er altsaa en af de Bevillinger, som man med mindst Selvovervindelse kan give, da der ikke er Udsigt til, at den vil blive anvendt; det er jo imidlertid i sin Orden, at en Udgift, der kan blive nødvendig, opføres i Finantsloven. I finantsiel Henseende vil jeg iøvrigt ikke kunne have nogen Betænkelighed ved at optage Bidraget paa den almindelige Conto for Landbovæsenet, da der ikke principielt kan indvendes Noget derimod. Jeg har den Overbeviisning, at mangen en god Sag, som ellers ikke let vilde gaae frem, nyder Fremgang ved de paa denne